

Polityka Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno- prywatnego do roku 2030

Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

listopad 2022 r.

Spis treści

I. Wprowadzenie. Wnioski z wdrażania Polityki PPP z 2017 roku	3
II. Korzyści z zastosowania formuły PPP (w porównaniu do modelu tradycyjnego)	5
III. Charakterystyka dokumentu	6
IV. Diagnoza i perspektywy rozwoju rynku PPP	9
V. Wnioski z diagnozy rozwoju polskiego rynku PPP	12
VI. Przykładowe rozwiązania w wybranych państwach UE	12
VII. Wnioski z analizy rozwiązań na wybranych rynkach zagranicznych	15
VIII. Cel główny Polityki PPP 2030 i kierunki interwencji	15
IX. Bariery rozwojowe na rynku PPP	16
X. Działania do podjęcia	23
XI. Zasady wdrażania działań	27

I. Wprowadzenie. Wnioski z wdrażania Polityki PPP z 2017 roku

W dniu 26 lipca 2017 r. podjęta została uchwała Rady Ministrów nr 116/2017 w sprawie przyjęcia dokumentu "Polityka Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego"¹ (dalej: „Polityka PPP 2017”).

Polityka PPP 2017 była pierwszym rządowym dokumentem o charakterze strategicznym, odnoszącym się do realizacji przedsięwzięć publicznych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (dalej: „PPP”). Jako główny cel wskazano w nim „zwiększenie skali i efektywności inwestycji w formule PPP, przy założeniu, że wybór tej formuły realizacji zadań i usług publicznych powinien prowadzić do uzyskania maksymalnych korzyści ekonomiczno-społecznych”. Osiągnięciu celu miało posłużyć 13 działań, zaplanowanych do realizacji do 2020 r. Ponadto dokument ten identyfikował bariery dla rozwoju PPP w Polsce.

Zgodnie z założeniami Polityki PPP 2017, utworzona została **Centralna Jednostka ds. PPP** (dalej: „CJ ds. PPP”), której funkcję pełni Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej: „MFiPR”). Powołanie CJ ds. PPP było niezbędne do ustanowienia podmiotu odpowiedzialnego za koordynację zarówno wdrażania Polityki PPP 2017, jak i działań administracji rządowej w obszarze PPP. Obok koordynacji aktywność CJ ds. PPP obejmowała m.in. kwestie legislacyjne, wdrożeniowe, monitoringowe, analityczne, edukacyjne, wspierające oraz oceniające.

W obszarze legislacyjnym stworzono spójne ramy prawne w zakresie PPP. Dodatkowo, na bieżąco monitorowano proces legislacyjny w Polsce i zgłaszano propozycje zmian i nowelizacji przepisów mających wpływ na rynek PPP.²

Ponad 100 potencjalnych projektów PPP uzyskało wsparcie doradcze CJ ds. PPP w procesie przygotowywania inwestycji. W zależności od specyfiki projektu i oczekiwań podmiotów publicznych, wsparcie miało formę doradztwa kompleksowego (aspekty prawne, finansowe i techniczne) lub odnoszącego się do wybranych obszarów. Usługi doradcze świadczone były bezpośrednio przez zespół CJ ds. PPP lub przez zakontraktowanych przez CJ ds. PPP doradców zewnętrznych.

CJ ds. PPP we współpracy z doradcami, podmiotami publicznymi oraz instytucjami finansującymi opracowała **liczne publikacje dot. PPP**, w tym przede wszystkim cztery tomy rządowych Wytycznych PPP³. Obok Wytycznych PPP opublikowano m.in. dokumentację wzorcową oraz zbiór dobrych praktyk prezentujących projekty PPP w wybranych sektorach.

¹ Uchwała dostępna jest na stronie: www.ppp.gov.pl, w zakładce „Prawo”.

² W 2018 r. przeprowadzono obszerną nowelizację ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 407, z późn. zm.; dalej: „ustawa o PPP”).

³ Poszczególne tomy dotyczą: I - przygotowania projektu PPP, II - wyboru partnera prywatnego, III - umowy o PPP oraz IV - zarządzania umową o PPP. Wszystkie dokumenty dostępne są na stronie www.ppp.gov.pl, w zakładce „Baza wiedzy”.

Działania CJ ds. PPP w obszarze szkoleń i promocji przybierały zróżnicowane formy i były dostosowane do potrzeb odbiorców. Zrealizowano m.in. szkolenia stacjonarne i on-line, szereg publikacji w prasie, prowadzenie kanałów w mediach społecznościowych (Facebook, Tweeter, LinkedIn). Ponadto prowadzono dedykowany PPP portal internetowy oraz kampanię informacyjno-promocyjną w prasie.

Opiniowano plany podmiotów publicznych w zakresie projektów PPP, w ramach Opinii PPP⁴ oraz Testu PPP⁵.

Przez cały okres wdrażania Polityki PPP 2017 monitorowano na bieżąco polski rynek PPP, w tym liczbę zawartych umów o PPP i planowanych przedsięwzięć PPP.⁶

Zgodnie z postanowieniami Polityki PPP 2017, w 2021 r. **przeprowadzono badanie ewaluacyjne** działań określonych w tym dokumencie. Objęło ono okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2020 r. i zostało przeprowadzone przez podmiot zewnętrzny. Badanie potwierdziło zarówno trafność diagnozy zawartej w Polityce PPP 2017, jak i zasadność przyjęcia tego dokumentu do realizacji. W wynikach badania wskazano, że wdrożenie Polityki PPP 2017 pozwoliło na uporządkowanie polskiego rynku PPP pod względem prawnym, systemowym oraz projektowym, co przyczyniło się do jego rozwoju. Jako przykład działań ocenionych pozytywnie przywołano m.in.: utworzenie CJ ds. PPP, powstanie klarownych ram prawnych dla PPP, osiągnięcie większej skuteczności postępowań na wybór partnera prywatnego, czy wzrost liczby projektów PPP o szacowanej wartości nakładów inwestycyjnych co najmniej na poziomie 40 mln zł brutto (dalej: „duży projekt PPP”). Konkluzja badania zawierała wskazanie, że konieczna jest kontynuacja Polityki PPP 2017 przy dostosowaniu planowanych działań do bieżących wyzwań.

Wartym podkreślenia jest fakt, że w raporcie z **kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli w 2019 r.**⁷ pozytywnie oceniono wykorzystanie formuły PPP przez jednostki samorządu terytorialnego w Polsce. Ponadto, stwierdzono, że JST przygotowywały i realizowały przedsięwzięcia PPP na ogół prawidłowo i skutecznie. W ramach raportu zalecono, aby JST realizujące projekty PPP brały pod uwagę, m.in.: przeprowadzanie testów rynku i kompletnych, rzetelnych analiz przedrealizacyjnych; zdolności organizacyjne do realizacji przedsięwzięcia PPP; właściwe określanie zadań i ryzyk podmiotu publicznego i prywatnego; ustalanie i monitorowanie parametrów jakościowych i ilościowych świadczonych w ramach umowy o PPP usług. Te wnioski NIK, choć odnoszą się do zadań podmiotów publicznych, potwierdzają konieczność kontynuacji znacznej części działań podjętych przez CJ ds. PPP w ramach wdrażania Polityki PPP 2017.

⁴ Opinia PPP - zgodnie z art. 3b ustawy o PPP.

⁵ Test PPP - zgodnie z art. 133b ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.).

⁶ Zestawienia dostępne są na stronie www.ppp.gov.pl, w zakładce „Rynek”.

⁷ Kontrola pn. Realizacja przedsięwzięć w formie partnerstwa publiczno-prywatnego przez jednostki samorządu terytorialnego. Informacja o wynikach kontroli dostępna jest na stronie: <https://www.nik.gov.pl/kontrole/P/19/104/>.

Podsumowując, należy stwierdzić, że przyjęcie Polityki PPP 2017 było „kamieniem milowym” w rozwoju polskiego rynku PPP. Długo oczekiwany przez rynek PPP dokument został pozytywnie oceniony przez wszystkie grupy aktywne na rynku PPP. Dzięki Polityce PPP powstały jasne i czytelne ramy instytucjonalne oraz prawne. Dokument przyczynił się zatem do uporządkowania działań na poziomie rządowym i dostarczył wielu narzędzi umożliwiających rozwój rynku PPP. Biorąc pod uwagę powyższe, **konieczne jest wskazanie działań, które pozwolą na dalszy rozwój rynku PPP w Polsce do roku 2030,** z perspektywą na kontynuację poza ten okres oraz z uwzględnieniem obecnego etapu jego rozwoju i potrzeb interesariuszy.

II. Korzyści z zastosowania formuły PPP (w porównaniu do modelu tradycyjnego)

Formuła PPP powinna być stosowana tam, gdzie **przyczynia się ona do podniesienia efektywności i jakości inwestycji publicznych oraz świadczenia usług publicznych.** Dobór projektu do realizacji w tej formule to jeden z kluczowych czynników wpływających na powodzenie przedsięwzięcia. Projekty PPP powinny być realizowane tak, by zapewnić optymalizację poziomu jakości usług publicznych i standardu inwestycji. Dzięki zastosowaniu formuły PPP podmioty publiczne uzyskują możliwość równoczesnej realizacji większej liczby inwestycji, ponieważ płatności za etap inwestycyjny są rozłożone w czasie, najczęściej na co najmniej kilkanaście lat. W ten sposób PPP pozwala na szersze zaspokajanie stale rosnących potrzeb i oczekiwań społecznych.

PPP może być z powodzeniem realizowane z **wykorzystaniem innych środków publicznych** (np. środków pochodzących z budżetu państwa albo z budżetu UE). **Model hybrydowy** (PPP połączone ze współfinansowaniem ze środków publicznych, w tym z funduszy UE) może podnieść efektywność formuły PPP i pozwolić na realizację większej liczby zadań publicznych, jak również zapewnić przedsięwzięciom nawet kilkudziesięcioletni okres trwałości.

PPP pozwala również na wykorzystanie **innowacyjnej, specjalistycznej wiedzy i doświadczenia sektora prywatnego** w realizacji zadań publicznych. Tej wiedzy brak jest w sektorze publicznym, który wykonuje funkcje administracyjne i kontrolne. Ze względu na różną specyfikę podmiotów publicznych i domeny partnerów prywatnych, podział zadań i podział ryzyka powinien być dostosowany do możliwości stron umowy o PPP (ryzyko bierze na siebie strona, która lepiej nim zarządza), co zapewnia wcześniej wspomnianą optymalizację przedsięwzięcia w całym cyklu jego życia, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań oraz ułatwia realizację projektu zgodnie z przyjętym harmonogramem i budżetem, przy osiągnięciu wskazanych w umowie o PPP standardów utrzymania.

Wykorzystanie formuły PPP nabiera szczególnego znaczenia biorąc pod uwagę **kryzys ekonomiczny** dotyczący Europę i świat w momencie opracowania dokumentu. Na obecną sytuację złożyły się m.in.

spowolnienie gospodarcze spowodowane pandemią COVID-19, zaburzenia i zerwanie łańcuchów dostaw (dot. np. materiałów budowlanych) oraz finalnie agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Objawami kryzysu są przede wszystkim wysoki poziom inflacji, niepewność, a wręcz niechęć do inwestowania, czy znaczny wzrost cen energii i materiałów budowlanych. Według prognoz, dekonjunktura na rynkach ma się utrzymać do końca obecnej dekady. W takich warunkach gospodarczych podmioty publiczne zapewne napotkają problemy z finansowaniem swoich zadań i będą zmuszone do ograniczenia zarówno liczby, jak i jakości podejmowanych inwestycji, czy świadczonych usług.

Wykorzystanie formuły PPP, w tym formuły hybrydowej, do realizacji inwestycji publicznych może pozwolić na minimalizowanie wpływu złej koniunktury na sektor publiczny. Wynika to głównie z faktu, że umowy o PPP są zobowiązaniami długoterminowymi umożliwiającymi ograniczenie wydatków publicznych w fazie inwestycyjnej oraz podział ryzyka na etapie operacyjnym. Co więcej, przy odpowiednim podziale ryzyka pomiędzy stronami, mogą być również kwalifikowane poza długiem publicznym.

Te czynniki korzystnie wpływają na możliwości inwestycyjne sektora publicznego i pozwalają na realizację większej liczby zadań publicznych w tym samym czasie.

III. Charakterystyka dokumentu

Polityka Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego do roku 2030 (dalej: „Polityka PPP 2030”) jest polityką publiczną w rozumieniu Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, z 2022 r. poz. 1079, 1846).

Polityka PPP 2030 będzie dokumentem **wdrażanym przez administrację rządową, z wiodącą rolą CJ ds. PPP**. Pozwoli to na utrzymanie stabilnej struktury instytucjonalnej oraz zapewni rządową koordynację działań na rzecz rozwoju PPP. Obok CJ ds. PPP, bezpośrednio odpowiedzialnej za wdrażanie zaplanowanych działań (patrz: sekcja X) w działania na rzecz rozwoju rynku PPP w Polsce będą zaangażowane także inne podmioty, w tym zwłaszcza jednostki samorządu terytorialnego, które realizują zdecydowaną większość projektów PPP w Polsce (patrz: sekcja IV).

W 2027 r. zostanie przeprowadzona **ewaluacja śródkresowa** wdrażania dokumentu. Obejmie ona okres od 2023 do 2026 r., a jej wyniki posłużą do ewentualnej aktualizacji założeń. Dodatkowo, po 2030 r. będzie miała miejsce ewaluacja podsumowująca wdrażanie dokumentu.

Polityka PPP 2030 będzie **skorelowana z działaniami określonymi w średniookresowej strategii rozwoju kraju**. W czasie opracowania Polityki PPP 2030 rolę przedmiotowej strategii spełnia **Strategia**

na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju⁸ (SOR) - w dokumencie tym wskazano „Politykę Rządu w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)” jako jeden z tzw. projektów strategicznych, który wpisuje się w Cel szczegółowy I SOR: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną, obszar: Kapitał dla rozwoju. Zgodnie z SOR, realizacja tego projektu ma obejmować działania prowadzące do wzrostu efektywności wydatków publicznych w zakresie dostarczania wysokiej jakości usług i infrastruktury oraz zwiększenia zaangażowania kapitału, specjalistycznej wiedzy i doświadczenia sektora prywatnego w projekty publiczne, dzięki stworzeniu lepszemu klimatu dla inwestycji publicznych wykorzystujących mechanizm PPP, czemu odpowiadają działania zaprogramowane w Polityce PPP 2030.

Polityka PPP 2030 wpisuje się również w cele **Strategii Produktywności 2030** – SP 2030 (przyjętej przez RM w dniu 12 lipca 2022 r.), jednej z ośmiu głównych strategii rozwoju realizujących SOR. **Partnerstwo publiczno-prywatne jako model finansowania inwestycji** zostało wskazane w SP2030 jako jedno z działań realizujących kierunek interwencji pn. Poprawa funkcjonowania instytucji prywatnych na rzecz budowy zaufania i kooperacji (cel Podniesienia jakości zarządzania w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych (zwłaszcza w administracji publicznej)). W SP 2030 wskazuje się, że upowszechnienie PPP jako modelu realizowania inwestycji publicznych m.in. pozwoli państwu w większym stopniu korzystać z *know-how* podmiotów gospodarczych przy określaniu rozwiązań technicznych stosowanych w budowanej infrastrukturze i tym samym wcześniej absorbować pojawiające się na rynku innowacje, a przedsiębiorcom poszerzy rynek zbytu dla innowacyjnych rozwiązań.

Istotne jest też zachowanie synergii między Polityką PPP 2030, a dokumentami o charakterze strategicznym i programowym szczebla rządowego, np. Polityką Zakupową Państwa, przyjętą przez Radę Ministrów 11 stycznia 2022 r. czy Krajową Polityką Miejską 2030 (KPM 2030), przyjętą przez Radę Ministrów 14 czerwca 2022 r. Jednym z kluczowych wyzwań KPM 2030, przed jakimi stoją miasta i ich obszary funkcjonalne, jest poprawa zdolności inwestycyjnych obszarów miejskich. W diagnozie problemu wskazano, że rzadkie stosowanie PPP w strategiach inwestycyjnych samorządów jest znacznym ograniczeniem w inwestycyjnym rozwoju miast. Realizacja przedsięwzięć w formule PPP może między innymi pomóc w optymalizacji wydatkowania środków budżetowych poprzez zaangażowanie kapitału prywatnego w inwestycje publiczne.

Polityka PPP 2030, podobnie jak Polityka PPP 2017, co do zasady, odnosić się będzie **do partnerstwa publiczno-prywatnego zdefiniowanego w odpowiednich regulacjach (np. ustawa o PPP)** – czyli do wspólnej realizacji przedsięwzięć, opartej na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym.

⁸ Więcej informacji nt. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) znajduje się na stronie: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju>.

Podstawą prawną do realizacji przedsięwzięć PPP w Polsce w dalszym ciągu będą akty prawne dot. PPP, koncesji na roboty budowlane lub usługi⁹ oraz zamówień publicznych¹⁰.

Polityka PPP 2030 **przyniesie korzyści przede wszystkim społeczeństwu**, w postaci większej ilości wysokiej jakości usług publicznych. Dokument uwzględni działania dedykowane podmiotom publicznym – jako inicjatorom przedsięwzięć PPP.

Należy jednak zaznaczyć, że z efektów działań podejmowanych w ramach Polityki PPP 2030 skorzystają również inne podmioty (patrz: schemat poniżej). Działania będą bowiem odpowiadać na potrzeby i postulaty dotyczące rozwoju rynku PPP zgłaszane przez wszystkich uczestników rynku PPP.

Schemat 1. Główni Odbiorcy korzyści z wdrożenia Polityki PPP

źródło: Opracowanie własne CJ ds. PPP

Środki na finansowanie założonych w dokumencie działań będą pochodziły z:

1. **działania CJ ds. PPP** (patrz: sekcja X) – budżet państwa oraz środki pochodzące z budżetu UE oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);

⁹ Obecnie ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2021 r. poz. 541, z późn. zm.).

¹⁰ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.; dalej: „ustawa PZP”).

2. **realizacja projektów PPP przez JST i jednostki rządowe** – środki własne, finansowanie dłużne oraz środki pochodzące z budżetu UE oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

IV. Diagnoza i perspektywy rozwoju rynku PPP

W latach 2009-2021 **podmioty publiczne wszczęły 624 postępowania PPP, tj. mające na celu wybór partnera prywatnego**. Biorąc pod uwagę okres od 2017 r., czyli od rozpoczęcia wdrażania Polityki PPP 2017, **skuteczność postępowań PPP uległa znaczącej poprawie**. W momencie wejścia w życie Polityki PPP 2017 stosunek podpisanych umów o PPP do wszczętych postępowań wynosił 23,83%, a na koniec 2021 r. wyniósł już 37% (wzrost na poziomie 55% wartości wyjściowej).

Do końca 2021 **zawarte zostały 164 umowy o PPP, których łączna wartość¹¹ wyniosła 8,6 mld PLN**.

Tabela 1. Postępowania PPP i zawarte umowy o PPP w latach 2009-2021

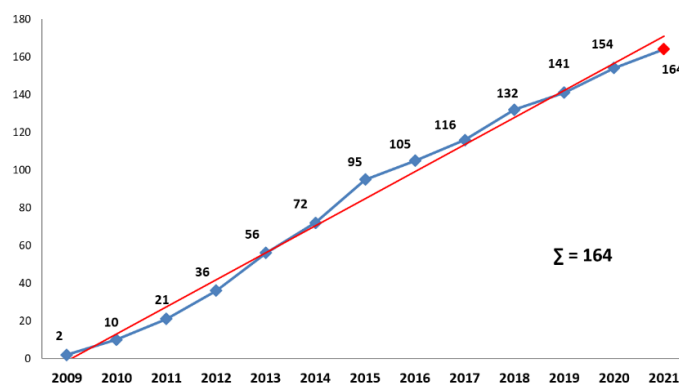
Nazwa etapu	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	SUMA
Wszczęte postępowania PPP	38	60	43	80	70	52	61	60	36	47	22	31	24	624
Umowy o PPP	2	8	11	15	20	16	23	10	11	16	9	13	10	164

źródło: Materiały własne CJ ds. PPP

W latach 2017 i 2018 aktywność rynku w odniesieniu do nowo zawartych umów o PPP wykazywała **stopniową tendencję wzrostową**. Na mniejszą dynamikę przyrostu umów o PPP w kolejnych latach wpływ miało przede wszystkim spowolnienie gospodarcze wywołane pandemią COVID-19.

Przyrost liczby zawartych umów o PPP ilustruje Wykres 1.

Wykres 1. Przyrost liczby zawartych umów o PPP

źródło: Materiały własne CJ ds. PPP

¹¹ Przez wartość projektu/umowy rozumiana jest wartość nakładów inwestycyjnych brutto (w projektach obejmujących inwestycje w budowę, rozbudowę lub modernizację infrastruktury usług publicznych) lub wartość brutto usług świadczonych w projekcie (w projektach obejmujących jedynie świadczenie usług w oparciu o istniejący majątek infrastrukturalny).

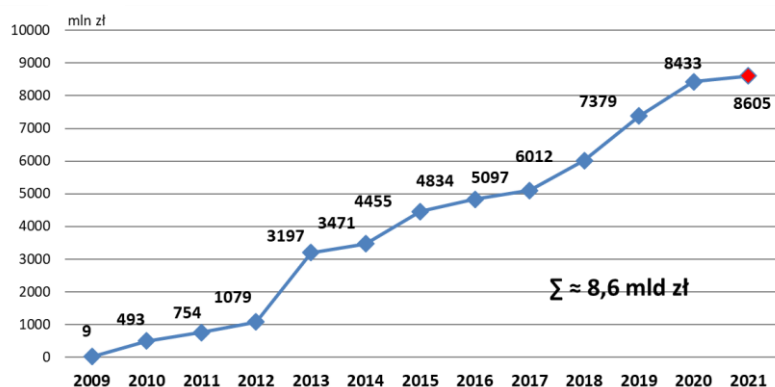
Na polskim rynku PPP w dalszym ciągu **dominują projekty o stosunkowo niewielkiej wartości**. Średnia wartość jednej umowy o PPP zawartej w okresie 2009-2021 wynosi niespełna 52 mln PLN. W tym 73 umowy o PPP dotyczą projektów o wartości poniżej 5 mln PLN. Są to w większości projekty realizowane na podstawie umowy koncesji polegające na świadczeniu usług operatorskich. Realizacja tego typu projektów jest istotna z punktu widzenia potrzeb społecznych.

Tym niemniej, w latach 2017-2022 pojawiło się na rynku **kilka projektów PPP o dużej wartości**, np. zakłady termicznego przekształcania odpadów w Olsztynie i Gdańsku oraz Krakowski Szybki Tramwaj.

W efekcie, **średnia wartość projektu PPP wzrosła z ok. 44 mln PLN do ok. 52 mln PLN w 2021 r.** Ten wzrost pozwala stwierdzić, że podmioty publiczne coraz bardziej świadomie wykorzystują PPP w projektach złożonych, o dużej skali, które ze względu na swoją specyfikę będą efektywniej i lepiej zrealizowane przez kompetentnych partnerów prywatnych, a zastosowanie do ich realizacji formuły PPP przyczynia się do osiągnięcia tzw. „value for money”.

Przyrost wartości umów o PPP ilustruje Wykres 2.

Wykres 2. Przyrost wartości umów o PPP

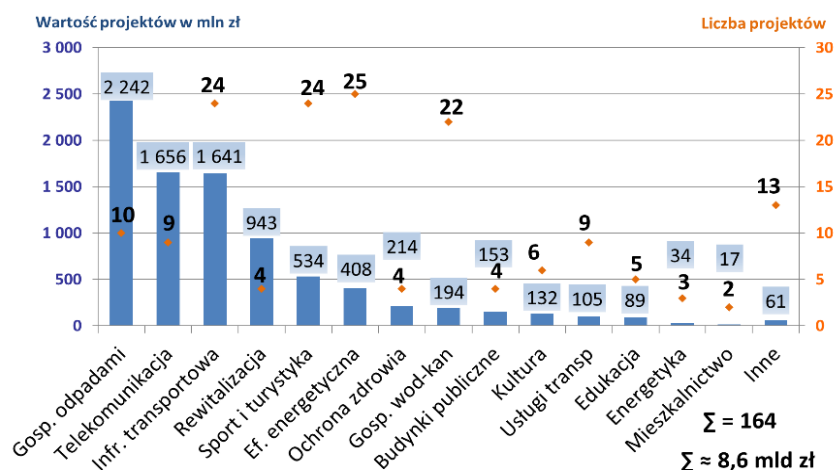
źródło: Materiały własne CJ ds. PPP

Przechodząc do **diagnozy rynku PPP w ujęciu sektorowym**, można stwierdzić, że, pomimo zalet formuły PPP, które mogą być wykorzystane w większości sektorów, **podmioty publiczne najczęściej sięgają po PPP** w czterech sektorach. Należą do nich: efektywność energetyczna (25 umów o PPP), infrastruktura transportowa (24 umowy o PPP), sport (24 umowy o PPP) oraz gospodarka wodno-kanalizacyjna (22 umowy o PPP). Pierwsze miejsce dla projektów efektywności energetycznej w tym zestawieniu jest potwierdzeniem faktu, że formuła PPP najlepiej wpisuje się w tego typu inwestycje i pozwala na optymalizację efektu energetycznego w całym okresie realizacji, w tym zwłaszcza na zachowanie zakładanego poziomu oszczędności energii.

Jako że JST sygnalizują potrzeby inwestycyjne w kilku innych sektorach, np. transport, ochrona zdrowia, edukacja oraz budynki publiczne, działania w ramach Polityki PPP 2030 obejmą możliwie szerokie spektrum sektorów, w których mogą być realizowane projekty PPP.

Podział sektorowy zawartych umów o PPP ilustruje wykres 3.

Wykres 3. Liczba i wartość zawartych umów o PPP w poszczególnych sektorach

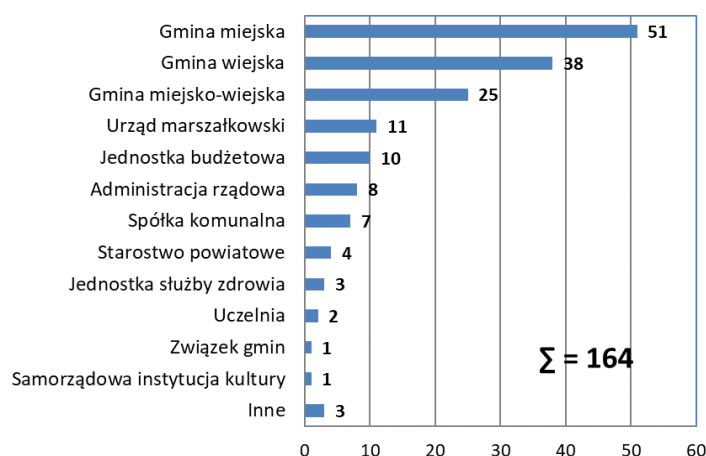

źródło: Materiały własne CJ ds. PPP

Ze względu na specyfikę polskiego rynku PPP, **formuła PPP jest wykorzystywana głównie przez samorządy**. Potwierdza to statystyka zawartych umów o PPP - 148 umów (90%) zostało zawartych przez JST. Wśród podmiotów publicznych realizujących projekty PPP znajdują się również spółki komunalne, jednostki budżetowe, jednostki ochrony zdrowia i inne.

Wykres nr 4 ilustruje liczbę umów PPP w podziale na rodzaj podmiotu publicznego.

Wykres 4. Liczba umów PPP w podziale na rodzaj podmiotu publicznego

źródło: Materiały własne CJ ds. PPP

Analiza **zamierzeń inwestycyjnych do realizacji w PPP** wskazuje, że planowanych do realizacji jest co najmniej 66 projektów, z czego 40 (61%) znajduje się w fazie przed ogłoszeniem postępowania,

natomiast pozostałe 26 (39%) znajduje się na etapie trwających postępowań PPP (39%). W tej drugiej grupie znajdują się również projekty jednostek rządowych.

V. Wnioski z diagnozy rozwoju polskiego rynku PPP

Należy wyraźnie zastrzec, że uwarunkowania makroekonomiczne, z którymi mamy do czynienia od początku 2020 r., sprawiają, że określenie perspektyw rozwoju rynku PPP w Polsce wiąże się z dużą dozą niepewności. Obserwując aktualną sytuację finansową jednostek sektora finansów publicznych oraz analizując kontekst potencjalnych źródeł finansowania inwestycji publicznych można dojść do następujących wniosków:

- Należy spodziewać się, że jednostki sektora finansów publicznych będą w większym niż dotychczas stopniu zainteresowane alternatywnymi formami realizacji projektów, w tym formułą PPP, co wynika z jednej strony z ogromnych potrzeb społecznych, z drugiej zaś z ograniczenia źródeł finansowania zadań publicznych. Można przewidywać, że formuła PPP będzie cieszyła się szczególnym zainteresowaniem w inwestycjach generujących oszczędności w zużyciu energii elektrycznej i ciepłej.
- Można też spodziewać się szerszego zainteresowania wykorzystaniem formuły hybrydowej, co będzie wynikało z przewidywanych preferencji dla projektów hybrydowych w ramach naborów na dofinansowanie UE w perspektywie finansowej 2021-2027.
- Analiza zamierzeń inwestycyjnych do realizacji w PPP jasno wskazuje, że w najbliższych latach na rynku PPP nadal dominować będą projekty realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności na poziomie gmin.
- Z analiz prowadzonych w kontekście planowanego wykorzystania formuły hybrydowej wynika, że w najbliższych latach nadal dominować będą projekty o relatywnie niskich nakładach inwestycyjnych (poniżej 40 mln zł brutto), często zbyt małe by zainteresować sektor prywatny na większą skalę¹².

Działania, które przewiduje się w dalszej części Polityki PPP 2030, zostały sformułowane w taki sposób, aby były ściśle powiązane ze wskazanymi powyżej perspektywami rozwoju rynku PPP w Polsce.

VI. Przykładowe rozwiązania w wybranych państwach UE

Na potrzeby określenia możliwych działań na rzecz rozwoju PPP w Polsce, **przeanalizowano również sytuację w innych krajach Unii Europejskiej**. Do oceny wybrano państwa, które mają duże doświadczenie w realizacji projektów PPP (Grecja, Portugalia) oraz państwa, gdzie rynek PPP jest na zbliżonym etapie rozwoju (Czechy, Słowacja, Litwa).

¹² Krajowa Polityka Miejska 2030, Wyzwanie IX Poprawa zdolności inwestycyjnych miast

W każdym z tych państw funkcjonują jednostki centralne ds. PPP. Podejmowane są w nich także działania, które mogą stanowić dobrą praktykę do inicjatyw planowanych do podjęcia w ramach realizacji Polityki PPP 2030. Zestawienie, w przedmiotowym zakresie, znajduje się w Tabeli 2.

Tabela 2. Informacje dotyczące jednostek oraz pełnionych przez nie funkcji

Państwo	Jednostka	Przykładowe zadania
Czechy	Ministerstwo Finansów	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie ram prawnych, • kontrola i monitorowanie wpływu budżetowego projektów PPP,
Litwa	Centralna Agencja Zarządzania Projektami (agencja rządowa, powiązana z Ministerstwem Finansów)	<ul style="list-style-type: none"> • doradztwo dla podmiotów publicznych i prywatnych w przygotowaniu i realizacji projektów PPP, • opracowywanie wytycznych, rekomendacji i innych dokumentów dot. realizacji projektów PPP, • wnioskowanie do Ministerstwa Finansów w celu usprawnienia aktów normatywnych dot. PPP, • gromadzenie danych nt. projektów PPP (umowy, zmiany w umowach i inne), • rozpowszechnianie informacji dot. doświadczeń w przygotowaniu i realizacji projektów PPP,
Słowacja	Ministerstwo Finansów	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie wytycznych PPP, • obowiązkowe opiniowanie skutków realizacji projektu w zakresie długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (dla koncesji przekraczającej 5 548 000 EUR), • opiniowanie umów w sprawie projektów PPP pod kątem ich wpływu na dług publiczny, • prowadzenie bazy danych projektów PPP (koncesji na roboty budowlane realizowanych przez jednostki administracji publicznej), • świadczenie usług doradczych w zakresie przygotowania projektów PPP,
Portugalia	Jednostka Techniczna ds. monitorowania projektów PPP (odrębna jednostka administracji podlegająca Ministerstwu Finansów)	<ul style="list-style-type: none"> • budowanie kompetencji podmiotów publicznych w zakresie PPP, • promocja PPP, • wsparcie w realizacji projektów PPP, • weryfikacja ryzyk fiskalnych strony rządowej,
Grecja	Specjalny Sekretariat ds. Partnerstw Publiczno-Prywatnych (EGSDIT)	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja robót lub usług, które mogą zostać zbudowane lub dostarczone w ramach PPP, • promowanie PPP, • wspieranie podmiotów publicznych w przeprowadzaniu postępowań PPP, • monitorowanie realizacji PPP, • sprawozdawczość (np. na potrzeby komisji parlamentarnych) w zakresie PPP.

źródło: Opracowane własne CJ ds. PPP, na podstawie szczegółowych kwestionariuszy do raportu Benchmarking Infrastructure 2020

Analiza porównawcza danych z tabeli pozwala na wniosek, że **CJ ds. PPP realizuje zadania analogiczne do jednostek** ze wszystkich wymienionych powyżej krajów. Tym niemniej, ze względu na odmienną specyfikę rynków PPP (wielkość rynku, przepisy prawa itp.), zakres i skala tych działań nie są tożsame. Poniżej zawarto informacje nt. najbardziej charakterystycznych cech i aktywności jednostek w poszczególnych państwach UE.

W **Republice Czeskiej**, jak wskazuje Agencja Promocji Biznesu i Inwestycji – CzechInvest, funkcjonuje wyspecjalizowana jednostka - Instytut Wstępnych Konsultacji Rynku - która jest odpowiedzialna za pozyskiwanie informacji poprzez badania rynku. Ma ona wiedzę i kompetencje dotyczące przeprowadzania testowania rynku, jak również z uwagi na profesjonalny charakter posiada kanały komunikacyjne z licznymi wykonawcami specjalizującymi się w danej dziedzinie, co pozwala na pozyskanie wiarygodnych danych.

W przypadku **Litwy**, wypracowano rozbudowaną ścieżkę realizacji projektów rządowych. Instytucja zainteresowana realizacją rządowego projektu PPP przekazuje swój pomysł do Centralnej Agencji Zarządzania Projektami (CPMA). Po uzyskaniu opinii CPMA projekt podlega ocenie Ministerstwa Finansów, a następnie Komisji PPP, Rządu i Parlamentu. Po uzyskaniu wymaganych opinii podmiot publiczny przygotowuje dokumentację dot. wyboru partnera prywatnego, która również podlega opinii CPMA. Projekt umowy poddawany jest natomiast ocenie Ministerstwa Finansów. Dopiero wówczas możliwe jest podpisanie umowy o PPP.

Rozwiązania litewskie zapewniają, że do realizacji w formule PPP trafiają tylko te rządowe projekty, które są dla tej formuły adekwatne, dają również podmiotom publicznym z sektora rządowego pewność co do zgodności z prawem prowadzonego wyboru partnera prywatnego i pozwalają na poziomie państwowym na nadzór nad realizacją inwestycji rządowych.

System zastosowany w **Słowacji** pozwolił na wypracowanie dużej liczby dokumentów metodologicznych i wytycznych, które pozwalają na lepsze i bardziej precyzyjne przygotowanie postępowania PPP, badanie wpływu umowy PPP na zadłużenie sektora publicznego, analizy wpływu umowy na przyszłe zobowiązania sektora publicznego, czy minimalizowanie ryzyk.

W przypadku **Portugalii** specyficznym rozwiązaniem jest procedura badania adekwatności okresu trwania partnerstwa do konkretnych okoliczności i specyfiki każdego projektu z uwzględnieniem w szczególności okresu spłaty finansowania oraz rozłożonych w czasie płatności partnera publicznego i projektu PPP. Projekt planowany do realizacji w formule PPP przedstawiany jest do oceny przez ministra finansów i ministra odpowiedzialnego za dany sektor gospodarki, którzy podejmują decyzję o warunkach i terminie rozpoczęcia realizacji danego projektu. Informacja przedstawiona do oceny zawiera m. in oszacowanie bezpośrednich i pośrednich opłat brutto dla sektora publicznego, a także potencjalny wpływ ryzyk na sektor publiczny.

W **Grecji** na uwagę zasługuje procedura tworzenia *project pipeline*. Podmioty publiczne, które zamierzają prowadzić PPP muszą złożyć odpowiedni wniosek do Specjalnego Sekretariatu ds. PPP (EGSIT) wraz z dokumentacją potwierdzającą jego wykonalność. Dane te powinny dać rzetelny obraz projektu i środków finansowych wymaganych w całym cyklu życia projektu. EGSIT ocenia, czy projekt

jest możliwy do wdrożenia w formule PPP. W przypadku, gdy wniosek zostanie oceniony pozytywnie EGSIT umieszcza go w tzw. „Wykazie proponowanych partnerstw”. Następnie projekt podlega ocenie Międzyresortowego Komitetu ds. PPP (DESDIT). Po wydaniu pozytywnej decyzji EGSIT włącza projekt na listę i koordynuje wybór partnera prywatnego.

VII. Wnioski z analizy rozwiązań na wybranych rynkach zagranicznych

W Polsce CJ ds. PPP promuje wykorzystanie testowania rynku przez podmioty publiczne na etapie przygotowania projektu, co pozwala na możliwie wczesną ocenę wykonalności projektu i zainteresowania partnerów prywatnych danym przedsięwzięciem.

Na polskim rynku PPP, podobnie jak w Litwie, zastosowane zostały narzędzia oceny projektów przewidzianych do realizacji w formule PPP – fakultatywna ocena planowanych projektów PPP (nie tylko rządowych) – Opinia PPP.

Narzędziem, które pozwala na badanie nie tylko adekwatności okresu umowy, ale i innych założeń przyjętych przez podmiot publiczny w trakcie przygotowania projektu PPP, jest obowiązkowa ocena efektywności.

Podobnie jak w Słowacji opracowywane i upowszechniane są wytyczne, których celem jest dokładne wskazanie najważniejszych etapów przygotowania i realizacji projektu PPP. Project pipeline (lista potencjalnych projektów do realizacji w formule PPP) w Polsce obejmuje zarówno sektor rządowy, jak i pozostałe podmioty publiczne i jest publikowany na rządowym portalu dedykowanym tematyce PPP.

Powyższe wskazuje, że działania podejmowane przez CJ ds. PPP są zgodne z międzynarodowymi standardami, jakie przyjęte są na rynkach PPP na podobnym etapie rozwoju jak rynek polski.

VIII. Cel strategiczny Polityki PPP 2030 i kierunki interwencji

*Celem strategicznym Polityki PPP 2030 jest **upowszechnianie formuły PPP na rzecz zapewnienia efektywności, jakości oraz trwałości inwestycji publicznych przy założeniu długoterminowej maksymalizacji korzyści społeczno-ekonomicznych.***

Cel strategiczny Polityki PPP 2030 jest spójny z celem głównym średniookresowej strategii rozwoju kraju¹³. Zakładać należy bowiem, że podniesienie efektywności, jakości oraz trwałości inwestycji publicznych będzie miało wpływ na tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i

¹³ Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

terytorialnym. Ponadto cel strategiczny, jak i kierunki interwencji wpisują się w Cel szczegółowy I SOR: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.

Cel strategiczny zostanie osiągnięty poprzez następujące kierunki interwencji, planowane do realizacji poprzez działania opisane w Rozdziale X:

- ✓ zwiększenie **świadomości jednostek publicznych** w zakresie rozważania PPP jako równoważnej, alternatywnej metody dostarczania infrastruktury i wysokiej jakości usług publicznych,
- ✓ **odciążenie budżetów jednostek publicznych** w fazie inwestycyjnej przez zapewnienie finansowania przez partnerów prywatnych (w tym z ew. wykorzystaniem instrumentów finansowych oferujących wsparcie na preferencyjnych warunkach),
- ✓ **wdrożenie innowacyjnych rozwiązań** w zakresie infrastruktury i jej utrzymania oraz w zakresie świadczenia usług publicznych,
- ✓ utrzymanie **przejrzystych zasad wykorzystania formuły PPP** i transparentnego procesu wyboru partnera prywatnego,
- ✓ **wspieranie podmiotów publicznych** na etapie przygotowania i realizacji projektów PPP,
- ✓ **szersze wykorzystanie formuły hybrydowej** (PPP połączone ze współfinansowaniem zewnętrznym, głównie z funduszy UE) w projektach infrastrukturalnych zapewniające podniesienie efektywności i trwałości projektów.

IX. Bariery rozwojowe na rynku PPP

Działania zrealizowane w ramach wdrażania Polityki PPP 2017 **znacznie ograniczyły liczbę barier dla rozwoju rynku PPP w Polsce**. Wśród wyeliminowanych barier można wskazać m.in. brak czytelnej struktury instytucjonalnej w obszarze PPP, brak optymalizacji rozwiązań prawnych, czy brak bazy zamierzeń inwestycyjnych PPP.

Tym niemniej, analiza obecnego stanu rynku PPP pozwala stwierdzić, że wraz ze zmianami, jakie na nim zachodzą, można zaobserwować **wyzwania rozwojowe**, których ograniczenie lub wyeliminowanie jest konieczne dla utrzymania trendu rozwoju. Wśród przedmiotowych wyzwań (barier) należy wyróżnić:

1. Niewystarczający poziom wiedzy i kompetencji w zakresie PPP wśród podmiotów publicznych

W toku wdrażania Polityki PPP 2017 CJ ds. PPP zrealizowała szereg działań, w tym głównie szkoleniowo-informacyjnych, które spowodowały, że wiedza nt. formuły PPP dotarła do większej liczby osób, przede wszystkim do pracowników JST odpowiedzialnych za inwestycje.

Tym niemniej, bariera nadal występuje – w dalszym ciągu liczba podmiotów publicznych posiadających tę wiedzę i kompetencje jest zbyt niska. Wynika to m.in. z rotacji pracowników administracji. W rezultacie, stosunkowo niewiele podmiotów publicznych (zwłaszcza mniejszych), wobec braku wiedzy, a nawet świadomości, o formule PPP, decyduje się na jej wykorzystanie przy realizacji inwestycji, co uniemożliwia wykorzystanie wartości dodanej, jaką niesie ze sobą partnerstwo publiczno-prywatne.

Strona publiczna sygnalizuje również, że w związku z brakiem wiedzy i kompetencji w zakresie PPP, problematyczny jest nie tylko wybór doradców (sformułowanie wymagań w sposób gwarantujący wybór wysokiej jakości doradcy), ale również ocena ich pracy oraz wdrażanie sformułowanych przez nich rekomendacji. Ponadto istotną barierą w realizacji inwestycji w formule PPP jest brak funduszy w fazie przygotowawczej na niezbędne ekspertyzy, badania, analizy popytu, dokumentacje techniczne, koncepcje, w tym na opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego zapoczątkowującego proces realizacji inwestycji PPP¹⁴.

Dzięki wdrożeniu Polityki PPP 2017, obok realizacji szkoleń oraz warsztatów, utworzono i nieodpłatnie udostępniono liczne źródła wiedzy o formule PPP, m.in. e-learning, publikacje online, informacje o dobrych praktykach PPP, materiały w formie pytań i odpowiedzi. Powiększono również bazę publikacji w zakresie PPP dostępnych na www.ppp.gov.pl.

2. Brak systemowego podejścia do uwzględniania formuły PPP jako sposobu realizacji zamierzeń inwestycyjnych; niewystarczający poziom wykorzystania Testu PPP

Bariera jest powiązana z tą wskazaną w punkcie 1., jednak z uwagi na duże znaczenie dla prawidłowej realizacji projektu PPP – została wyodrębniona.

Podmioty publiczne (działając indywidualnie lub kolegialnie, w zależności od charakteru dokumentu), nie biorą pod uwagę możliwości wykorzystania formuły PPP przy realizacji planowanych przez siebie przedsięwzięć inwestycyjnych. Skutkuje to brakiem analizy możliwości wykorzystania formuły PPP na etapie przygotowania dokumentów planistycznych/strategicznych dot. inwestycji publicznych na obszarze danej JST, w regionie, czy też w danym sektorze (w odniesieniu do inwestycji podmiotów rządowych).

Sytuacja ta sprawia, że podmioty publiczne sięgają po znane i z powodzeniem stosowane metody tradycyjne nawet tam, gdzie PPP mogłoby przynieść dodatkowe korzyści.

Co ważne, w odniesieniu do planów inwestycyjnych administracji rządowej, zgodnie z treścią Polityki Zakupowej Państwa¹⁵:

¹⁴ Krajowa Polityka Miejska 2030, Wyzwanie IX Poprawa zdolności inwestycyjnych miast

¹⁵ Uchwała nr 6 Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Polityki Zakupowej Państwa.

„Kierownik zamawiającego powinien również rozważyć możliwość zaspokojenia poszczególnych potrzeb zakupowych przez zawarcie umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym albo umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi.”

Powyższe wskazuje, że PPP należy traktować jako formułę równoważną tradycyjnym zamówieniom publicznym i wybrać tę, która jest najwłaściwsza do realizacji danej inwestycji. Podmioty publiczne z sektora rządowego powinny zatem analizować wdrażane przez siebie projekty i wskazywać najkorzystniejsze sposoby ich wdrożenia.

Jak wykazało badanie ewaluacyjne z 2021 r., Test PPP wykorzystywany był w bardzo małym stopniu. Minister właściwy ds. rozwoju wydał dotychczas dwie opinie w przedmiocie sposobu realizacji inwestycji finansowanych z budżetu państwa o szacowanej kwocie powyżej 300 mln zł, co stanowi niłą część wszystkich działań inwestycyjnych przygotowywanych w tym czasie w naszym kraju. Fakt ten wynikać mógł po części z braku wiedzy o konieczności przeprowadzenia Testu PPP. Poza tym w szeregu inwestycji zastosowanie miały ustawowe wyłączenia z obowiązku przeprowadzenia Testu PPP.

Można przy tym wyciągnąć wniosek, że obowiązek przeprowadzenia Testu PPP stał się jedynie dodatkowym, formalnym wymogiem do spełnienia przez podmioty planujące inwestycje finansowane z budżetu państwa i nie wpływa w realny sposób na podniesienie efektywności wydatkowania środków publicznych. W związku z powyższym rodzą się poważne wątpliwości odnośnie do zasadności stosowania Testu PPP w obecnym kształcie. Do rozważenia pozostaje podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do rezygnacji z tego narzędzia.

3. Problemy podmiotów publicznych w zarządzaniu realizacją umowy o PPP

Bariera jest powiązana z tą wskazaną w punkcie 1., jednak z uwagi na duże znaczenie dla prawidłowej realizacji projektu PPP – została wyodrębniona.

Po zawarciu umowy o PPP i rozpoczęciu wdrażania projektu, podmiot publiczny powinien być przygotowany do tego, aby monitorować realizację projektu, aktywnie uczestniczyć w jego wdrażaniu i reagować na ewentualne zagrożenia dla jego realizacji. Wciąż jednak zauważalne są problemy z zarządzaniem umową o PPP.

W swoim raporcie NIK¹⁶ zauważyła, że jednym z najczęściej występujących mankamentów w sferze zarządzania umowami PPP jest brak dostosowania, przez większość podmiotów publicznych podejmujących się przedsięwzięć PPP, struktury organizacyjnej do zadań związanych z zarządzaniem tymi projektami. Brak zespołu ds. zarządzania umową o PPP,

¹⁶ Kontrola pn. Realizacja projektów PPP na etapie operacyjnym. Informacja o wynikach kontroli dostępna jest na stronie: <https://www.nik.gov.pl/kontrole/I/20/007/KGP/>.

zdaniem NIK, wpływa negatywnie na osiągnięcie celu zarządzania, którym jest upewnienie się, że usługi są dostarczane nieprzerwanie i zgodnie z wymaganiami zawartymi w umowie o PPP. Kompetentny zespół projektowy jest jednym z kluczowych czynników sukcesu zarządzania umową PPP. Dzięki rządowym Wytycznym PPP świadomość podmiotów publicznych nt. konieczności tworzenia zespołów projektowych dla przedsięwzięć PPP jest coraz większa. Również członkowie takich zespołów mają coraz większe kompetencje w zakresie PPP lub dbają o to, by je nabywać i poszerzać. Pożądanym jest dalsze upowszechnianie wiedzy w tym zakresie wśród podmiotów publicznych.

Ponadto, w przypadku niektórych umów o PPP, brak jest odpowiednich mechanizmów bieżącej kontroli jakości świadczonych przez partnera prywatnego usług, jak również osiągania kluczowych wskaźników ilościowych i jakościowych określonych w umowie o PPP. Problemy te zostały częściowo rozwiązane poprzez wskazanie odpowiednich procedur w Wytycznych PPP Tom IV Zarządzanie umową o PPP. Rozwiązania wymagają jednak dalszego upowszechniania przez CJ ds. PPP.

4. Niewystarczający poziom wykorzystania formuły hybrydowej (priorytetyzacja wykorzystania finansowania bezzwrotnego do realizacji inwestycji w formule tradycyjnej)

Realizacja projektu w formule hybrydowej może przyczynić się do istotnej poprawy efektywności i trwałości takich przedsięwzięć. Dodatkowo, zaangażowanie w projekt PPP środków zewnętrznych, np. dotacji UE, powoduje, że projekt w całym cyklu jego życia staje się tańszy dla podmiotu publicznego, ponieważ to finansowanie UE wpływa na obniżenie opłaty za dostępność lub opłat od użytkowników końcowych.

Na rynku dostępne są liczne źródła bezzwrotnego finansowania wydatków inwestycyjnych jednostek publicznych – środki pochodzące z budżetu państwa, w tym z rządowych programów inwestycyjnych, funduszy celowych i innych oraz środki z budżetu UE.

Podmioty publiczne, planując inwestycje, kierują się kryterium dostępności bezzwrotnego finansowania na dany cel inwestycyjny. Z jednej strony jest to zrozumiałe, ponieważ jednostki te chcą w jak największym stopniu wykorzystać dofinansowanie, aby odciążyć własny budżet. Z drugiej jednak strony należy pamiętać o tym, że pozyskanie np. finansowania ze środków UE wiąże się nie tylko z formalnościami, ale przede wszystkim z koniecznością zapewnienia środków na wkład własny do projektu. Niejednokrotnie wkład ten pokrywany jest przez podmiot publiczny z finansowania zwrotnego (np. pożyczki).

Powyższe nie oznacza jednak, że środki publiczne, w tym fundusze UE, stanowią konkurencję dla formuły PPP. Wręcz przeciwnie, wykorzystanie formuły hybrydowej pozwala na osiągnięcie

efektu synergii poprzez połączenie jakości i efektywności inwestycji realizowanej w PPP z jednoczesnym zmniejszeniem obciążenia budżetu podmiotu publicznego.

Najczęściej jednak, po uzyskaniu współfinansowania, podmioty publiczne realizują inwestycje w modelu tradycyjnym, czyli według dobrze znanego im schematu. Wysoce prawdopodobne jest jednak, że ich realizacja w formule PPP albo w formule hybrydowej byłaby bardziej efektywna.

5. Niewystarczający poziom konkurencji na rynku usług doradczych

Działania wdrażane przez CJ ds. PPP w latach 2017-2022 w znacznym stopniu podwyższyły świadomość podmiotów publicznych co do korzyści dla przygotowania i realizacji projektu PPP, jakie niesie wykorzystanie profesjonalnego doradztwa, w tym świadczone bezpośrednio przez CJ ds. PPP.

Doradcy, wyposażeni w odpowiednie kompetencje prawne, finansowe i techniczne, stanowią istotne wsparcie podmiotów publicznych – uzupełniają ich umiejętności, pozwalając na właściwe przygotowanie projektów PPP, co przekłada się na uniknięcie problemów na etapie wdrażania.

Poziom dostępności wykwalifikowanego doradztwa na rynku jest niewystarczający – niewielka liczba podmiotów doradczych jest zainteresowana wspieraniem projektów PPP, a dodatkowo małe, lokalne podmioty doradcze wciąż potrzebują rozwoju swych zasobów, by świadczyć usługi w tym zakresie w stopniu gwarantującym odpowiednie przygotowanie i realizację projektu PPP.

6. Wysoki koszt pozyskania finansowania wydatków na realizację projektu PPP

W zdecydowanej większości przypadków, partnerzy prywatni pozyskują finansowanie zewnętrzne na pokrycie kosztów inwestycyjnych w projektach PPP. Wynika to z faktu, iż finansowanie tego typu jest dla przedsiębiorcy mniej kosztowne, niż angażowanie kapitału własnego. Finansowanie jest pozyskiwane na warunkach rynkowych, które nie uwzględniają preferencji dla formuły PPP, przez co – biorąc pod uwagę specyfikę PPP – koszty finansowania mogą być wyższe, niż w projektach tradycyjnych.

Jako, że koszty pozyskania finansowania zwiększają wartość oferty partnera prywatnego, konieczność ich poniesienia spoczywa *de facto* na podmiocie publicznym.

Co więcej, przedsiębiorcy, w szczególności mniejsze firmy, wobec problemów z brakiem środków własnych oraz z pozyskaniem finansowania zwrotnego, nie ubiegają się o pełnienie roli partnera prywatnego, przez co pewna liczba projektów PPP nie zostaje zrealizowana.

Dodatkowo, jednostki samorządu terytorialnego sygnalizują CJ ds. PPP potrzebę zapewnienia długoterminowego, preferencyjnego względem warunków rynkowych, finansowania zwrotnego, które JST będą mogły przeznaczyć na sfinansowanie opłaty za dostępność.

W związku ze światowym kryzysem ekonomicznym, obserwowany jest znaczny wzrost kosztów pozyskania środków finansowych na rynku instytucji bankowych. Co więcej, prognozy przewidują, że sytuacja ta może się utrzymać przez kilka lat. Nie można zatem wykluczyć, że koszt ten będzie nadal wzrastał.

7. Brak pewności (po stronie podmiotów publicznych) w zakresie klasyfikacji budżetowej zobowiązań publicznych z tytułu wynagrodzenia partnera prywatnego

Kwestia wpływu zobowiązań wynikających z umowy o PPP (przede wszystkim dotyczących wypłacania partnerowi prywatnemu opłaty za dostępność) na poziom długu jednostek publicznych jest jednym z czynników decydujących o tym, czy dana jednostka przystąpi do realizacji inwestycji w formule PPP.

Pomimo tego, że obecnie obowiązujące przepisy wskazują na to, jak podział ryzyk pomiędzy stronami umowy o PPP przekłada się na przedmiotową kwestię, podmioty publiczne nie mają pewności, że w przypadku ich projektu organy sprawujące nadzór nad ich działalnością finansową wydadzą interpretację, która potwierdzi założenia. Organy wydają swoje interpretacje w oparciu o kontrole dokonywane *ex post*, już po zawarciu umowy o PPP, co może wiązać się z ryzykiem odmiennej klasyfikacji danej umowy.

8. Brak systemowego podejścia do analizy inwestycji publicznych (na etapie realizacji) pod kątem ich efektywności i *value for money*

Raport NIK¹⁷ i badanie ewaluacyjne z 2021 r. potwierdzają, że w przypadku większości projektów PPP, korzyści płynące z zastosowania tej formuły nie są badane na etapie operacyjnym projektu. Może to prowadzić do sytuacji, w których założone na etapie oceny efektywności korzyści dla społeczeństwa nie zostaną osiągnięte lub zostaną osiągnięte w zbyt małym wymiarze. Brak monitorowania przedmiotowych parametrów projektów sprawia, że promotorzy projektów nie są w stanie podjąć ewentualnych działań zaradczych.

¹⁷ *Ibidem.*

Schemat 2. Powiązanie zaplanowanych działań ze zidentyfikowanymi barierami rynku PPP

Cel strategiczny Polityki PPP 2030: upowszechnianie formuły PPP na rzecz zapewnienia efektywności, jakości oraz trwałości inwestycji publicznych przy założeniu długoterminowej maksymalizacji korzyści społeczno-ekonomicznych.

Bariera 1. Poziom wiedzy i kompetencji wśród podmiotów publicznych

- ✓ Działanie 2. Opracowanie i szerokie upowszechnienie wytycznych i dokumentów systemowych w obszarze PPP
- ✓ Działanie 3. Zapewnienie informacji o rynku PPP poprzez prowadzenie 2 baz - bazy potencjalnych projektów PPP i bazy zawartych umów PPP
- ✓ Działanie 4. Zapewnienie doradztwa dla podmiotów publicznych
- ✓ Działanie 6. Szkolenia w zakresie PPP
- ✓ Działanie 7. Informacja i promocja w zakresie PPP, w tym aktualizacja strategii komunikacji

Bariera 2. Brak systemowego podejścia do uwzględniania PPP w realizacji inwestycji; niewystarczający poziom wykorzystania Testu PPP

- ✓ Działanie 1. Utrzymanie kompleksowych i spójnych ram prawnych w obszarze PPP
- ✓ Działanie 4. Zapewnienie doradztwa dla podmiotów publicznych
- ✓ Działanie 5. Wydawanie Opinii PPP
- ✓ Działanie 6. Szkolenia w zakresie PPP
- ✓ Działanie 7. Informacja i promocja w zakresie PPP, w tym aktualizacja strategii komunikacji
- ✓ Działanie 11. Uwzględnianie PPP w strategiach zakupowych zamawiających szczebla centralnego
- ✓ Działanie 13. Sektorowe zarządzanie projektami PPP

Bariera 3. Problemy w zarządzaniu realizacją umowy o PPP

- ✓ Działanie 1. Utrzymanie kompleksowych i spójnych ram prawnych w obszarze PPP
- ✓ Działanie 2. Opracowanie i szerokie upowszechnienie wytycznych i dokumentów systemowych w obszarze PPP
- ✓ Działanie 4. Zapewnienie doradztwa dla podmiotów publicznych
- ✓ Działanie 6. Szkolenia w zakresie PPP
- ✓ Działanie 7. Informacja i promocja w zakresie PPP, w tym aktualizacja strategii komunikacji

Bariera 4. Poziom wykorzystania formuły hybrydowej

- ✓ Działanie 4. Zapewnienie doradztwa dla podmiotów publicznych
- ✓ Działanie 7. Informacja i promocja w zakresie PPP, w tym aktualizacja strategii komunikacji
- ✓ Działanie 8. Upowszechnianie wykorzystania formuły projektów hybrydowych

Bariera 5. Dostępność ekspertów na rynku usług doradczych

- ✓ Działanie 2. Opracowanie i szerokie upowszechnienie wytycznych i dokumentów systemowych w obszarze PPP
- ✓ Działania 4. Zapewnienie doradztwa dla podmiotów publicznych
- ✓ Działanie 9. Prowadzenie centrów kompetencyjnych PPP na poziomie regionalnym

Bariera 7. Klasyfikacja budżetowa zobowiązań publicznych z tytułu wynagrodzenia partnera prywatnego

- ✓ Działanie 1. Utrzymanie kompleksowych i spójnych ram prawnych w obszarze PPP
- ✓ Działanie 12. Wypracowanie i publikacja opisu jednolitego podejścia interpretacyjnego w zakresie klasyfikacji budżetowej zobowiązań publicznych z tytułu wynagrodzenia partnera prywatnego

Bariera 8. Brak systemowego podejścia do analizy inwestycji PPP, na etapie realizacji, pod kątem ich efektywności i value for money

- ✓ Działanie 1. Utrzymanie kompleksowych i spójnych ram prawnych w obszarze PPP
- ✓ Działanie 2. Opracowanie i szerokie upowszechnienie wytycznych i dokumentów systemowych w obszarze PPP
- ✓ Działanie 6. Szkolenia w zakresie PPP
- ✓ Działanie 7. Informacja i promocja w zakresie PPP, w tym aktualizacja strategii komunikacji

X. Działania do podjęcia

Jak wykazało badanie ewaluacyjne Polityki PPP 2017, realizacja działań określonych w tym dokumencie przyniosła pozytywne efekty dla rozwoju polskiego rynku PPP. W dalszym ciągu można jednak zidentyfikować wyzwania i bariery rozwojowe dla wykorzystania formuły PPP w Polsce (patrz: sekcja IX). Dlatego **większość z działań będzie kontynuowana**. Ich zakres zostanie **zmodfikowany**, z uwzględnieniem **aktualnej sytuacji na rynku**.

Głównym odbiorcą zaplanowanych działań będą jednostki samorządu terytorialnego. Drugą grupą odbiorców będą **podmioty z sektora rządowego**. Ponadto, działaniami objęte będą **pozostałe podmioty publiczne**.

Działania zaprogramowane do roku 2030 stanowią kontynuację działań planowanych na rzecz rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego w średniookresowej strategii rozwoju kraju¹⁸.

Podjęte zostaną następujące działania:

- 1. Utrzymanie kompleksowych i spójnych ram prawnych w obszarze PPP** – dzięki działaniom CJ ds. PPP, ramy prawne dla PPP są zgodne z międzynarodowymi standardami, spójne i kompleksowe. Obecnie niezbędne jest prowadzenie bieżącego monitoringu otoczenia prawnego PPP i w uzasadnionych przypadkach wprowadzenie nowych przepisów lub zainicjowanie przeprowadzenia zmian obowiązujących przepisów w celu wyeliminowania pojawiających się niespójności czy utrudnień dla PPP (np. zmiana prawna dot. rezygnacji z Testu PPP).
- 2. Opracowanie i szerokie upowszechnienie wytycznych i dokumentów systemowych w obszarze PPP** – opracowane zostaną publikacje uzupełniające i aktualizujące, dostępne na czas opracowania Polityki PPP 2030, zasoby. Planowane jest opublikowanie dokumentów dot. m.in. sektorowych wzorów umów, rozstrzygania sporów w przedsiębiorstwach PPP, realizacji projektów hybrydowych oraz wykorzystania formy dzierżawy w umowach o PPP.
- 3. Zapewnienie informacji o rynku PPP poprzez prowadzenie 2 baz - bazy potencjalnych projektów PPP i bazy zawartych umów PPP** – bazy nadal będą dostępne na stronie www.ppp.gov.pl. Będą one aktualizowane na bieżąco, przy czym baza potencjalnych projektów PPP nie rzadziej niż raz na kwartał.

Warto zaznaczyć, że w ramach nowelizacji ustawy o PPP wprowadzono rozwiązania prawne zapewniające CJ ds. PPP dostęp do aktualnych danych bezpośrednio od podmiotów publicznych

¹⁸ (patrz sekcja IV SOR pn. Kierunki interwencji, pkt. 5) 5. Zwiększenie efektywności wydatków publicznych w zakresie dot. dostarczania wysokiej jakości infrastruktury i usług publicznych.

realizujących projekty. Wprowadzono też rozwiązania technologiczne, usprawniające proces przekazywania informacji z podmiotów publicznych do CJ ds. PPP.

4. **Zapewnienie doradztwa dla podmiotów publicznych** – w tym w szczególności doradztwa kompleksowego (aspekty prawne, techniczne i ekonomiczno-finansowe), na etapie przygotowania i przeprowadzenia postępowania PPP, uzyskania finansowania oraz realizacji umowy o PPP. Obok wsparcia kompleksowego, realizowane będzie również wsparcie *ad hoc*, dostosowane do specyfiki danego projektu i oczekiwań podmiotu publicznego. Działanie to będzie realizowane w sposób zapewniający jak największy rozwój (ilościowy i jakościowy) rynku doradztwa dla projektów PPP.
5. **Wydawanie Opinii PPP** – podmioty publiczne w dalszym ciągu będą mogły uzyskać opinię CJ ds. PPP co do poprawności sporządzonej oceny efektywności i adekwatności formuły PPP dla danego przedsięwzięcia. . Wydawane opinie będą uwzględniały zarówno aktualny stan prawny, jak i bieżącą oraz prognozowaną sytuację na rynku PPP.
6. **Szkolenia w zakresie PPP** – zachowane zostanie duże zróżnicowanie zarówno form przekazywania wiedzy nt. PPP (wykorzystanie m.in. e-learningu, szkoleń on-line, warsztatów, omawiania konkretnych doświadczeń i projektów), jak i omawianych aspektów – od wiedzy podstawowej, po złożone bądź szczegółowe kwestie, skierowane w szczególności do skarbników, pracowników JST zaangażowanych w przygotowanie projektów PPP, decydentów oraz członków Regionalnych Izb Obrachunkowych¹⁹.

Planowane jest uzupełnienie działania o szkolenie przedstawicieli podmiotów publicznych, którzy przekazywaliby wiedzę w zakresie PPP współpracownikom ze swojej jednostki lub np. z sąsiadujących jednostek samorządu terytorialnego.

7. **Informacja i promocja w zakresie PPP (w tym aktualizacja strategii komunikacji)** – aktywności CJ ds. PPP w tym obszarze będą w dalszym ciągu kierowane do różnych grup społecznych. Główną oś komunikatu będą stanowiły – promowanie formuły PPP i korzyści płynących z jej zastosowania, jak również podniesienie poziomu akceptacji i poparcia dla jej wykorzystania Planowane jest zaktualizowanie strategii komunikacji z 2017 r. i uzupełnienie jej o procedury komunikacji kryzysowej i budowania relacji z interesariuszami PPP.

Do działań informacyjnych wykorzystywane będą metody i kanały wskazane w strategii komunikacji – prasa codzienna (w tym zwłaszcza lokalna), prasa branżowa, portal internetowy prowadzony przez CJ. ds. PPP (www.ppp.gov.pl), konta MFiPR oraz CJ ds. PPP w mediach społecznościowych i inne.

¹⁹ *Krajowa Polityka Miejska 2030, Wyzwanie IX Poprawa zdolności inwestycyjnych miast, Rozwiązanie B. Promocja PPP w działaniach inwestycyjnych miast, Zadanie B.2.*

8. Upowszechnianie wykorzystania formuły projektów hybrydowych – zasadnym jest podejmowanie działań na rzecz popularyzacji korzyści i optymalizacji wdrażania inwestycji publicznych w formule hybrydowej. W celu szerszego wykorzystania formuły hybrydowej prowadzone będą działania takie jak identyfikacja oraz monitoring potencjalnych i realizowanych projektów hybrydowych, współpraca i wsparcie merytoryczne dla instytucji zarządzających regionalnych i krajowych programów w zakresie polityki spójności, opracowanie wytycznych dla tych instytucji w zakresie specyfiki projektów hybrydowych, opracowanie publikacji i prowadzenie działań szkoleniowych, w tym m. in. rozważenie możliwości oferty szkoleń uwzględniającej studia przypadków z poprzedniej perspektywy finansowej.

9. Prowadzenie centrów kompetencyjnych PPP na poziomie regionalnym – głównym celem aktywności w tym obszarze będzie dotarcie bezpośrednio do istotnej grupy adresatów działań informacyjno-promocyjnych, jaką stanowią podmioty publiczne, w tym głównie JST.

Przy realizacji działania wykorzystane zostaną m.in. istniejące struktury sieciowe takie jak punkty informacji o funduszach europejskich (PIFE). Centralna Jednostka ds. PPP odpowiadać będzie merytorycznie za zadania realizowane na poziomie regionalnym przez wyznaczonych pracowników PIFE (tzw. konsultantów ds. PPP). Rozważone zostanie w ramach działania wyszkolenie trenerów, którzy mogliby prowadzić dalsze szkolenia w swoim podmiocie lub dla podmiotów publicznych w regionach.

10. Uruchomienie instrumentu oferującego preferencyjne finansowanie zwrotne dla projektów PPP – działanie ma na celu ustanowienie instrumentu, dzięki któremu partnerzy prywatni i podmioty publiczne będą mogli pozyskać finansowanie dostosowane do specyfiki projektów PPP – bez konieczności ponoszenia nadmiernych kosztów ryzyka i konieczności spełnienia nadmiernie uciążliwych warunków.

Instrument powinien opierać się na gwarancji, dzięki której koszt ryzyka związanego z realizacją inwestycji w formule PPP zostanie ograniczony. Jego uruchomienie przełoży się zarówno na zwiększenie liczby projektów PPP, jak i pozwoli na rozwój rynku potencjalnych partnerów prywatnych oraz zmniejszy obciążenie finansowe dla budżetów jednostek publicznych.

11. Uwzględnianie PPP w strategiach zakupowych zamawiających szczebla centralnego – działanie powinno być zrealizowane przez zamawiających, będących centralnym organem administracji rządowej w ramach sporządzanych strategii zakupowych²⁰. Stosowne postanowienia zostały zawarte w Polityce Zakupowej Państwa, przyjętej uchwałą Rady Ministrów²¹. Przez zobowiązanie

²⁰ Konieczność sporządzania strategii zakupowych wynika z art. 22 ustawy PZP.

²¹ Uchwała Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa

zamawiających będących centralnymi organami administracji rządowej do uwzględnienia PPP w swoich strategiach zarządzania zakupami przewiduje się podniesienie efektywności inwestycji realizowanych na poziomie centralnym przy jednoczesnym zracjonalizowaniu wykorzystania zasobów (ludzkich, finansowych, organizacyjnych i innych).

12. Wypracowanie i publikacja opisu jednolitego podejścia interpretacyjnego w zakresie klasyfikacji budżetowej zobowiązań publicznych z tytułu wynagrodzenia partnera prywatnego – działanie

zostanie zrealizowane przez CJ ds. PPP we współpracy z podmiotami sprawującymi nadzór nad działalnością finansową podmiotów publicznych. Dzięki jego realizacji powstanie przejrzysty opis tego, jak należy interpretować kwestię klasyfikacji w przypadku określonego podziału ryzyk w umowie o PPP. Co ważne, uczestnictwo ww. podmiotów w działaniu powinno dążyć do ujednolicenia przyszłych interpretacji.

13. Sektorowe zarządzanie projektami PPP – działanie będzie dotyczyło przede wszystkim administracji rządowej. Konieczne jest, tworzenie (w ramach resortów sektorowych) jednostek odpowiedzialnych za strategiczne zarządzanie projektami PPP w danym sektorze. Wymaga to stworzenia odpowiednich ram instytucjonalnych oraz wypracowania i stosowania strategii przygotowania i zarządzania PPP. Mając na względzie powyższe proponuje się:

13.1. Przeprowadzenie projektu pilotażowego polegającego na opracowaniu w wybranym sektorze strategii sektorowej i powołaniu sektorowej jednostki PPP - działaniem objęty zostanie wybrany resort, gdzie ocenione zostaną i wskazane możliwości powołania wewnętrznej jednostki ds. PPP. W tym resorcie docelowo powstałaby strategia przygotowania i zarządzania PPP. Działanie zostanie poprzedzone analizami planów wykorzystania formuły PPP przez poszczególne resorty z uwzględnieniem struktury potencjalnego podmiotu publicznego (resortu lub jednostki podległej).

13.2. Uwzględnianie możliwości wykorzystania formuły PPP w sektorowych (resortowych) lub regionalnych strategiach/planach wykorzystania PPP i ewentualne powołanie wewnętrznych jednostek PPP - poddziałanie będzie realizowane fakultatywnie, przez zainteresowane podmioty, po przeprowadzeniu poddziałania 13.1 i z wykorzystaniem jego wyników.

XI. Zasady wdrażania działań

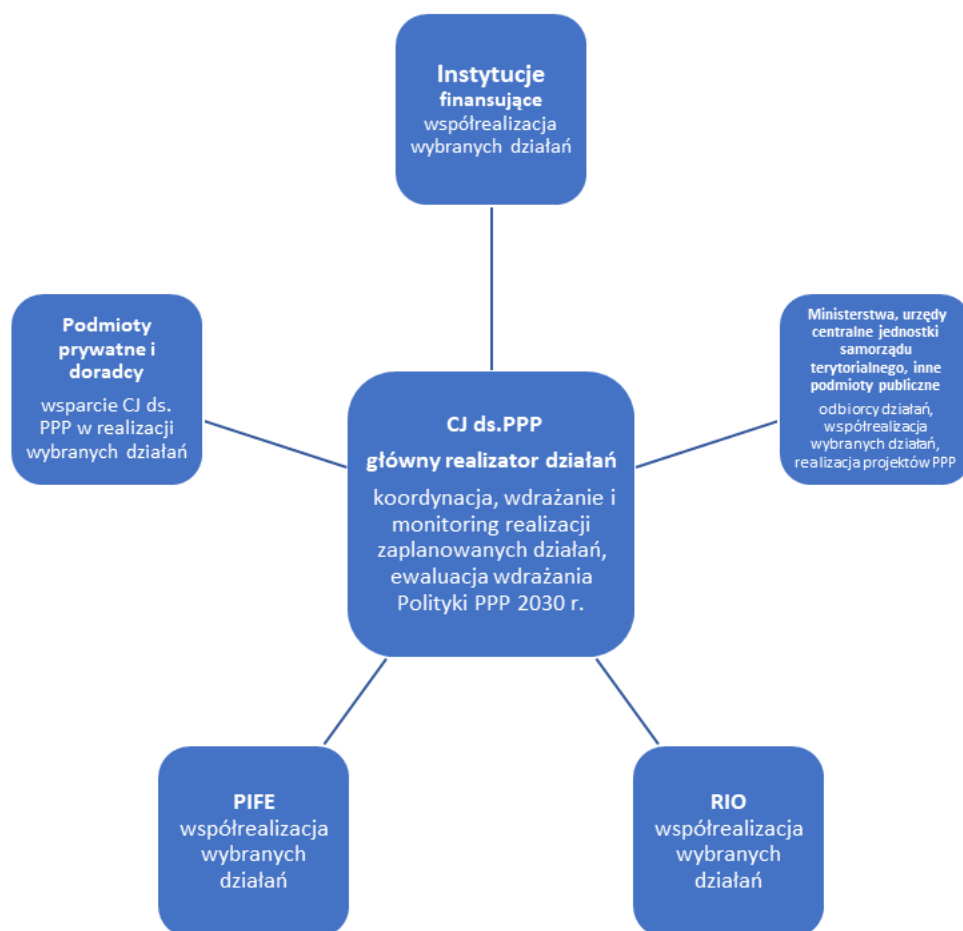
1. Struktura wdrażania

CJ ds. PPP, funkcjonująca w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, będzie głównym realizatorem działań wskazanych w Polityce PPP 2030. Jednostka będzie odpowiedzialna za koordynację zarówno wdrażania Polityki PPP 2030, jak i działań administracji rządowej w obszarze PPP. Funkcje CJ ds. PPP obejmować będą m.in. obszar legislacji, monitoring rynku PPP, szkolenia informację i promocję w zakresie PPP, wsparcie projektów, analizy i oceny rozwoju rynku PPP.

Jak wskazano w sekcji X Działania, w realizację Polityki PPP jako podmioty współpracujące występować będą podmioty administracji centralnej (ministerstwa i urzędy, JST, doradcy, partnerzy prywatni i instytucje finansujące). Współpraca przyjmować będzie różną formę – np.:

- Podmioty publiczne, jako realizatorzy projektów PPP będą mogły ubiegać się o wsparcie CJ ds. PPP w procesie przygotowania projektów PPP do realizacji oraz wnioskować o wydanie opinii PPP.
- Wszystkie podmioty publiczne będą uczestnikami wydarzeń szkoleniowych i informacyjno-promocyjnych organizowanych przez CJ ds. PPP.
- Zaangażowanie ministerstw i urzędów centralnych będzie polegało m. in na udziale wybranego ministerstwa sektorowego w tworzeniu sektorowej jednostki ds. PPP i opracowaniu sektorowej strategii PPP.
- PIFE będą prowadzić przy wsparciu CJ ds. PPP działania szkoleniowe i promocyjno-informacyjne na poziomie regionalnym.
- Przewidywane jest zaangażowanie Regionalnych Izb Obrachunkowych w pracach nad opisem jednolitego podejścia interpretacyjnego w zakresie klasyfikacji budżetowej zobowiązań publicznych z tytułu wynagrodzenia partnera prywatnego (konsultacje, opiniowanie wypracowanych rozwiązań).
- Potencjał podmiotów doradczych i partnerów prywatnych zostanie wykorzystany w szczególności w działaniach dot. wsparcia projektów PPP oraz tworzenia i opiniowania wypracowanych przez CJ ds. PPP dokumentów systemowych.
- Planowane jest zaangażowanie instytucji finansujących w działania dotyczących finansowania projektów PPP.

Schemat 3. Struktura wdrażania

2. Mierniki

Do oceny efektów wdrażania i stopnia osiągnięcia głównego celu Polityki PPP 2030 przyjęte zostają następujące mierniki:

Tabela 3. Mierniki Polityki PPP 2030

nazwa miernika	wartość początkowa (2022)	wartość docelowa (2030)	uwagi metodologiczne
Liczba zawartych umów PPP	59	120	Jednostka miary: sztuka Wartość wyjściowa (59 umów) przyjęta dla okresu 2017-2021. Docelowo planowane zawarcie 61 nowych umów w okresie wdrażania Polityki PPP 2030 – okres 8 lat (2023-2030).

<p>Efektywność postępowań na wybór partnerów prywatnych</p>	<p>38*</p>	<p>55</p>	<p>Jednostka miary: % Sposób pomiaru: obliczenie stosunku liczby postępowań zakończonych wyborem oferty** do liczby wszczętych postępowań Wartość wyjściowa: ustalona dla okresu 2017-2021 * w I kw. 2023 r. wartość wyjściowa zostanie zaktualizowana – będzie obrazowała okres 2017-2022 ** do obliczenia wartości wyjściowej przyjęto liczbę umów o PPP zawartych w okresie 2017-2021; docelowo (dla okresu 2022-2030) wartość ta zostanie zastąpiona liczbą postępowań zakończonych wyborem oferty</p>
<p>Maksymalizacja korzyści ekonomiczno-społecznych z realizacji projektów PPP</p>	<p>-</p>	<p>50</p>	<p>Jednostka miary: sztuka Sposób pomiaru: miernik określany liczbą projektów PPP, co do których CJ ds. PPP potwierdziła, że ich realizacja w formule PPP maksymalizuje korzyści ekonomiczno-społeczne płynące z realizacji inwestycji. W obliczeniach uwzględniane będą przede wszystkim projekty PPP, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskały pozytywną Opinię PPP • posiadają ocenę efektywności wykazującą przedmiotowe korzyści, która w toku wsparcia doradczego świadczonego przez CJ ds. PPP (lub doradców zewnętrznych zaangażowanych przez CJ ds. PPP) została zaakceptowana przez CJ ds. PPP • zostały pozytywnie zweryfikowane pod kątem uzyskania przedmiotowych korzyści w toku analizy/konsultacji przeprowadzonych na prośbę promotora projektu

3. System monitorowania i raportowania działań oraz ewaluacja

1. **Monitoring związany z realizacją Polityki PPP jako projektu strategicznego.** Projekt dot. wdrożenia Polityki PPP 2030 będzie monitorowany przez CJ ds. PPP. Raporty CJ ds. PPP będą opracowywane dla Kierownictwa MFiPR, w cyklu co najmniej rocznym. Będą one zawierały najistotniejsze informacje na temat postępów w realizacji projektu, bieżących działań oraz o identyfikowanych na bieżąco ryzykach i środkach mitygujących.
2. **Ewaluacja śródkresowa i końcowa**
Badania ewaluacyjne zostaną przeprowadzone w 2027 r. oraz w 2031 r.
Informacje o wynikach obu badań zostaną przedstawione Radzie Ministrów przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wraz z ewentualnymi propozycjami zmian i rekomendacjami dotyczącymi dalszych działań.